Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 2 (1999)

Τόμ. 2-3 (1999): Πολυπολιτισμικότητα

Χ. Κωνσταντοπούλου, Δ. Γερμανός, Λ. Μαράτου, Θ. Οικονόμου (Επ.) Εμείς και οι Άλλοι: αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα

Σ. Χ.

doi: [10.12681/sas.622](https://doi.org/10.12681/sas.622)

Copyright © 2015, Σ. Χ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Χ. Σ. (2015). Χ. Κωνσταντοπούλου, Δ. Γερμανός, Λ. Μαράτου, Θ. Οικονόμου (Επ.) Εμείς και οι Άλλοι: αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 2, 293–294. <https://doi.org/10.12681/sas.622>

τους (97,2%), ενώ οι περισσότεροι έχουν την τουρκική υπηκοότητα (93,9%). Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτωμένων δήλωσε ότι εντάσσεται στη θρησκευτική κοινότητα των σουνιτών, το 13,8% δηλώνουν απλώς μουσουλμάνοι και μόλις το 23,3% αυτοχαρακτηρίζεται ως αλεβίτες.

Στα πιο βασικά συμπεράσματα της έρευνας ανήκει η διαπίστωση ότι τα οξυμένα προβλήματα για την ομαλή ενσωμάτωση των τουρκογενών νέων στη γερμαντική κοινωνία τους κάνουν επιδεκτικούς στα 'κηρύγματα' αλλά και στην προστασία που προσφέρουν ακραίες θρησκευτικές-φονταμενταλιστικές και εθνικιστικές οργανώσεις, οι οποίες τείνουν βέβαια να τους χρησιμοποιούν για τους δικούς τους πολιτικούς σκοπούς, που είναι συχνά μάλλον αντίθετοι από τους στόχους της ομαλής ενσωμάτωσής τους. Η έρευνα αναλύει τις δυνατότητες και τα προβλήματα εκσυγχρονισμού μιας πολυπληθούς και σημαντικής ομάδας μεταναστών, που από Gastarbeiter έχει μετασχηματιστεί σε μειονότητα στη Γερμανία. Η έρευνα αυτή που είναι η πρώτη στο είδος της δίνει τη βάση για τη συνέχιση της μελέτης ενός φαινομένου που εντασσόμενο στις αντιστάσεις που φορείς μη ευρωπαϊκών πολιτισμών προβάλλουν στην ενσωμάτωση των φυλών τους στις δυτικές κοινωνίες θα αποτελέσει ένα από τα πιο ενδιαφέροντα προβλήματα για τις γμωστικές επιδιώξεις των κοινωνικών επιστημών.

Σ.Χ.

Χ. Κωνσταντοπούλου, Α. Γερμανός, Α. Μαράτου, Θ. Οικονόμου (Επ.)

Εμείς και οι Άλλοι: αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα

Gutenberg/EKKE, Αθήνα 1999, 419 σελ.

Ο συλλογικός αυτός τόμος είναι η δημοσίευση των ελληνόφωνων εισηγήσεων του συνεδρίου 'Πολιτισμικές Ταυτότητες, πολιτισμική συνύπαρξη: η Θεσ/νίκη ως πολυπολιτισμικό σταυροδρόμι' που έγινε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας τον Οκτώβριο του 1997. Αφορμή για το συνέδριο ήταν η πολυπολιτισμική Θεσσαλονίκη και το 1997 που ανακηρύχθηκε Ευρωπαϊκό Έτος κατά του Ρατσισμού, της Ξενοφοβίας και του Αντισιμιτισμού. Το κύριο θέμα του ήταν η πολιτισμική συνύπαρξη και η ανεκτικότητα σε σχέση με τη διαφορά, θέμα του οποίου η σημασία γίνεται ακόμα μεγαλύτερη για τη σημερινή κοινωνία που χαρακτηρίζεται τόσο από την παγκόσμια 'πολιτισμική ομοιογενοποίηση' (των προϊόντων της πολιτιστικής βιομηχανίας) όσο και από τη

μεγάλη ανισορροπία ανάμεσα στην τεχνολογική υπερανάπτυξη και την κοινωνική υποανάπτυξη μέσα στα πλαίσια της 'πλανητικής πολιτιστικής συγκέντρωσης' και της επικράτησης της τεχνοκρατικής σκέψης.

Οι σύγχρονες εθνοκεντρικές θεωρήσεις εκφράστηκαν κλασικά και ιδεοτυπικά μέσα από τα γνωστά αποικιοκρατικά πρότυπα. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια είτε αποδεχόμαστε τη 'διαφορά' αλλά δεν επιθυμούμε την 'ενσωμάτωσή' της οπότε δεν υπάρχει κανένα σημείο πολιτιστικής προσέγγισης (αγγλικό αποικιοκρατικό πρότυπο), είτε την ισοπεδώνουμε επιβάλλοντάς της τα δικά μας πρότυπα στο όνομα της 'ενσωμάτωσης' οπότε ουσιαστικά την καταστρέφουμε (γαλλικό αποικιοκρατικό πρότυπο). Η σύγχρονη σκέψη ταλαντεύεται ανάμεσα σ' αυτές τις ακραίες αντιμετώπισεις χωρίς να μπορεί να προτείνει άλλη προσέγγιση. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, γίνεται κατανοητή και η κυρίαρχη 'αγωνία της αυθεντικότητας' η οποία παίρνει διαστάσεις ανάλογα με τις περιστάσεις αλλά και η αδυναμία κοινωνικής αντιμετώπισης διαφορών τεχνολογικών 'επιτεύξεων'. Η κυρίαρχη λογική κατανοεί ως 'ετερότητα' τις κλασικές πολιτισμικές διαφορές όπως τις εμφάνισε η εμπειρία της αποικιοκρατίας κι όπου δεσπόζει η 'εθνική' ή 'λαϊκή' κουλτούρα που επεκτείνεται και σε κάθε είδους 'μειονότητες' στα πλαίσια μιας χώρας υποδοχής κι εν συνεχεία και στις διάφορες 'εγχώριες μειονότητες'. Η προβληματική γύρω από το κυρίαρχο επικοινωνιακό παιχνίδι ανάμεσα στο 'εγώ' και τον 'άλλον' καθώς και τους συμβολισμούς του αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Η κοινωνιολογία, δεν μπορεί να μείνει αμέτοχη στο να διερευνήσει το καινούριο και σ' αυτήν την προσπάθεια ανταποκρίνονται οι εργασίες του συλλογικού αυτού τόμου.

Σ.Χ.

James S. Coleman, *Foundations of Social Theory*, Cambridge, Mass., The Belknap Press of Harvard University Press 1990/1994, σελ. 993.

Σκοπός του μνημειώδους αυτού έργου είναι να συγκροτήσει μια 'εύρωστη κοινωνική θεωρία' με 'σταθερά θεμέλια' που έχουμε ανάγκη για να είμαστε σε θέση να χαράξουμε τον δρόμο που θα μας κατευθύνει εκεί που επιθυμούμε.

Το βιβλίο αυτό, προϊόν ερευνών είκοσι ολόκληρων χρόνων (1970-1990), αποτελείται από πέντε μέρη: 'Elementary Actions and Relations', 'Structures of